

УДК 655.24

ОСОБЛИВОСТІ ШРИФТІВ ТА ЇХ ЗАСТОСУВАННЯ В КОМПОЗИЦІЇ

Студ. В.В.Якушина, гр. МгДр-2-16

Наукові керівники: проф. Є.П. Гула

ст. викл. О.А. Пільгук

Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Метою дослідження є огляд шрифтів та їх особливих рис, їх можливе застосування на практиці і в композиції.

Завдання – пошук матеріалу по вказаній темі, його розгляд та дослідження.

Вивчення особливостей шрифтів для подальшого застосування на практиці.

Об'єкт та предмет дослідження. Об'єктом являються шрифти, шрифтові композиції, колір, нахил, зарубки, та інші композиційні ознаки. Предмет дослідження – візуально-пластична мова шрифту.

Мета та засоби дослідження. Метою дослідження є ознайомлення аудиторії із цікавими елементами шрифтових композицій. Використовуються такі засоби дослідження, як пошук матеріалу в професійній літературі, пошук матеріалу в інтернеті, а також в замітках преси.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів. Шрифтова композиція тільки півтора століття тому почала перетворюватись в окремих напрямках у мистецтві. І сьогодні як складова дизайну застосовується в багатьох сферах сучасного життя і є невід'ємною частиною сучасної реклами. Часто від вдало підбраного шрифту, кольору та композиції залежить обсяг продажу товару, послуг та уваги споживача.

Результати дослідження. Результатом дослідження є більш поглиблене вивчення теми. Донесення до аудиторії нових фактів та інформації.

В статті розглядаються шрифти, як окремих вид мистецтва та його застосування в композиції. Розглянуто як історичний розвиток так і сучасне застосування шрифтових композицій, гарнітура, колір та загальний їх вплив на якість сприйняття.

Шрифт – один з основних образотворчих елементів текстового компоненту друкованого видання. Він містить не тільки логічну, але й естетичну інформацію. Давно відомо, що шрифт не просто підсилює образи, а й сам стає образною структурою.

Основу шрифту становить писання. Характер кожного зображення шрифту залежить від інструменту, за допомогою якого він виконується. Кожна техніка виконання підпорядковується певному стилю, матеріалам та призначенню того чи іншого шрифту.

Також шрифти і орнаменти мають багато спільного, схоже походження.

Шрифти використовують як інструмент для візуальної передачі або сприйняття різного роду інформації. Існує безліч шрифтів і їх різновидів, кожен з них по-своєму індивідуальний і цікавий. Шрифти зустрічаються в самих різних місцях: від вивісок на магазинах і офісах до упаковок продуктів харчування, від старовинних книг до найпростіших і скромних газет.

Шрифтові композиції мають багатовікову історію. Прикладом можуть служити фрески стародавніх храмів і сторінки рукописних книг. Тут шрифти вже застосовувались як виразний елемент образотворчого мистецтва. Потім їх стали вправно вплітати в загальний стиль і характер зображення книжкових мініатюр. Напис вже не можна було назвати просто набором літер – це вже було витвором мистецтва. Як в старі часи так і до сьогодні шрифти виконують не тільки інформативну функцію, але й допомагають візуальному сприйняттю інформації.

Існують різні визначення слова "шриффт":

1. Сукупність букв, цифр, знаків певного малюнку стилю, службово-технічних засобів. 2. Комплект набраних літер (гарнітура) для типографічного набору.

3. Рисунок (конфігурація) букв, цифр, знаків.

Без шрифту не можна художньо оформити книгу або журнал, намалювати етикетку на упаковці товару. Досліджено і досліджується чому саме цим, а не іншим шрифтом виконана реклама або плакат, назва на книжковій обкладинці або напис на вивісці магазину, чому надруковані, написані або намальовані букви, які мають певну форму, колір, гарнітуру складають певний шриффт.

Більш докладно визначені такі поняття як: основні характеристики шрифтів, базова лінія, кегль (розмір), ширина, накреслення, насиченість, контрастність, гарнітура, засічки, комплектність, кернинг, трекинг, базова лінія, та їх правильне використання.

У сучасному світі шрифти стали більш легкими для читання, але менш наочними, з'явилося дуже багато їх видів і ми можемо побачити плоди цієї діяльності будь-де : починаючи від найпростіших книг і газет і закінчуючи різноманітними вивісками на магазинах.

В Україні шрифти розвивалися за часів Київської Русі: літописці описують великі історичні події, життя князів використовуючи красиві, візерункові шрифти, прикрашаючи їх різними ілюстраціями. Пізніше на розвиток українського шрифту впливали інші народи, нав'язуючи свою мову, шрифти і їхні методи виконання.

Шрифтова композиція, з погляду художника-шрифтовика, каліграфа є спосіб самовираження, що впливає на самостійну творчу форму, композицію. Виразна пластика шрифту, його ритм можуть використовуватися в суто декоративних композиціях. Іноді шриффт при цьому зберігає і значення, як би, зашифрованого тексту.

Включення шрифту в образотворчу композицію – це дуже своєрідне мистецтво, він носить умовний, знаковий, а не образотворчий характер. Будь-який напис має певну динаміку і послідовність, розгорнуті не тільки в просторі, але якщо так можна висловитися, в часі. Найважливішим елементом у шрифтової композиції завжди є текст – його смисловий зміст і граматичний лад, причому особливо яскраво це проявляється в заголовках.

Висновки. Шриффт використовують як самостійний вид графіки так і в композиціях синтетичного характеру, де шриффт, орнамент і предметне зображення є частинами одного цілого. Вивчаючи шрифтову спадщину часів стародруків та рукописів (період розквіту української друкованої графіки у XVI–XVIII ст.), здобутки українського шрифтового дизайну нової доби (Г. Нарбут, В. Кричевський, початок XX століття), сучасних митців (В. Лісняк, В. Мітченко, В. Чебанік, А. Чебикін, П. Чебітько, В. Шостя) потрібно продовжувати розвивати пластичну культуру шрифтових композицій.

Ключові слова. Шриффт, естетична інформація, стиль, композиція, техніка виконання.

ЛІТЕРАТУРА

1. Мітченко В.С. Естетика українського рукописного шрифту. – К. : Грамота.– 2007. – 208 с.
2. <http://ukrefs.com.ua/147481-SHrift-i-shriftovye-kompozicii.html>
3. <http://creativshik.com/raboty-uchastnikov-treninga>